

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۱/۱۰

احسان الله ارینزی

افریقا

(قسمت بیستم)

جمهوری افریقای مرکزی

Central
African Republic

(قسمت دوم)

جغرافیای اقتصادی:

نظر اجمالی: زراعت، جنگلداری و استخراج معادن تا هنوز هم ستون های فقرات اقتصاد جمهوری افریقای مرکزی بحساب می آیند. حدود 60% باشندگان این کشور در روستاها و دهکده ها زنده گی نموده و زراعت و جنگلداری حدود 50% تولید ناخالص داخلی این کشور را فراهم میکند. چوب 16% صادرات و صنعت الماس 40% عواید افریقای مرکزی تشکیل میدهد. ارقام مندرج این کتاب اکثراً از منابع دولتی جمهوری بدست آمده که زیاد مورد اعتماد نمی باشد. پنبه در درجه سوم زراعت و صادرات جای دارد.

محاط بودن به خشک، سیستم عقب مانده ترانسپورتی، موجودیت ده ها هزار کارگر جوان بیکار و فاقد مهارت های فنی و مسلکی، عواید و تولیدات کم ملی و نبود یا کمبود قوانین و مقررات حامی اقتصاد و بخصوص تجارت خارجی و تشویق سرمایه گذاران داخلی و خارجی به سرمایه گذاری بیشتر از مشکلاتی است که موانعی برای رشد متوازن جمهوری افریقای مرکزی ایجاد نموده است. ادامه ناآرامی ها و حتی وقوع جنگ ها از جان گرفت رشد اقتصادی میکاهد، توزیع عواید ملی بسیار ناعادلانه است و فقط کمک های خارجی است که برای مقاصد بشری به نیازمندان توزیع میشود بس.

جمهوری افریقای مرکزی واحد پولی ملی مستقل ندارد و از بانکوت های استفاده میکند که سایر اعضای اتحادیه پولی افریقای مرکزی CAMU نیز از آن استفاده میکنند.

IMF از سال ۲۰۰۹ با حکومت جمهوری افریقای مرکزی از نزدیک کار میکند تا اصلاحاتی بصورت درست تطبیق شود که توسط هر دو جانب خاصاً طرف صندوق، منظور شده و در قسمت شفافیت بودجه نتیجه خوب داده است؛ اما سایر مشکلات هنوز بحال خود باقیست.

مصارف اضافی دولت قبل از انتخابات ۲۰۱۱ وضع مالی دولت را خرابتر ساخت. در سال ۲۰۱۲ بانک جهانی قرضه مبلغ ۱۲۵ میلیون \$ را برای جمهوری افریقای مرکزی منظور نمود تا برای زیربنای ترانسپورتی و اعمار یک جاده بین پایتخت این کشور تا بندر دولا Douala در کامرون بمصرف برسد.

در ماه جولای ۲۰۱۶ صندوق IMF قرضه سه ساله ۱۱۶ میلیون \$ را برای این کشور مقرر نمود. در اواسط سال ۲۰۱۷ این صندوق مطالعات تجدید نظر بر پالیسی های مالی حکومت جمهوری افریقای مرکزی و شیوه حکومتداری آن را، تکمیل نمود. درین راپور به کمکاری حکومت در قسمت جمع آوری عواید، ظرفیت کوچک حکومتداری و کمبود شفافیت در عرصه های مختلف نیز اشاره شده بود.

بانک جهانی در سال ۲۰۱۶ مبلغ ۲۰ میلیون \$ بخاطری به جمهوری افریقای مرکزی قرضه داد تا برای بهبود مدیریت مالی، ارتقای شفافیت و حسابدگی و احیای مجموعی اقتصاد بمصرف برسد.

د پانو شمیره: له 1 تر 7

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولی

جمهوری آفریقای مرکزی در سال های اخیر ممانعت های قسمتی صدور الماس خود را، که در سال ۲۰۱۵ وضع شده بود، لغو نموده و شرایطی را بمیان آورد تا مشکلات صدور الماس، به کمک شرکا حل شده و تلاش شود تا از دیاد مقدار صدور الماس باعث تنش های سیاسی و حتی جنگ چند باره، باز درین کشور نگردد.

تولید ناخالص داخلی GDP: ۵/۸۴ بلیون \$ (۲۰۲۳).

رشد سالانه تولید ناخالص داخلی یا GDP: 0.87% (۲۰۲۳).

عاید سرانه سالانه: \$ 1100 (۲۰۲۳).

ساختار سکتوری تولید ناخالص داخلی: زراعت 28.6%، صنعت 20.7% و خدمات 40.5% (۲۰۲۳).

انفلاسیون: 3% (۲۰۲۳).

نیروی کار: 2 میلیون نفر. زراعت 61%، صنعت NA% و خدمات NA% (۲۰۱۷).

نرخ بیکاری: 5.9%

زندگی زیر خط فقر: 68.8% (۲۰۲۱).

بودجه: عواید 360.48 میلیون \$ و مصارف ۲۹۳/۴۵ میلیون \$ (۲۰۲۱).

صنعت: استخراج و پروسس الماس و طلا، انرژی برق، مواد خوراکی، منسوجات، بوت، اشیای چوبی، صابون، اموال استهلاکی، بسته بندی بایسکل و موترسایکل و کارهای دستی.

رشد سالانه تولیدات صنعتی: -10.28%

تولید برق: ۳۸۰۰۰ kW (۲۰۲۰). از آب 99.3% و از دیزل 0.7%

مصرف برق: ۱۴۰/۴ میلیون kWh

تولید تیل خام: صفر بیرل - روز (۲۰۲۱)،

ذخیره تیل: صفر بیرل (اول جنوری - ۲۰۱۸)،

تولید تیل پاک: صفر بیرل - روز (۲۰۲۱)،

مصرف تیل: ۲۸۰۰ بیرل - روز (۲۰۱۹)،

واردات تیل: ۲۷۹۰ بیرل - روز،

تولید گاز: صفر متر مکعب (۲۰۲۱)،

ذخیره گاز: صفر متر مکعب (اول جنوری - ۲۰۲۱).

زراعت: 8.1% زمین های جمهوری آفریقای مرکزی قابل کشت اند که 2.9% تحت زرع بوده و 5.2% ان را چراگاه ها تشکیل میدهد. 36.2% زمین های این کشور آفریقای مرکزی را جنگلات و 55.7% باقی مانده را کوه ها، دریاها، شهرها، مناطق کار و تولید و محلات بود و باش روستایی تشکیل میدهد. در سال ۲۰۱۲ موازی 10km² زمین این کشور کشت میشد. 61% مردم این کشور در عرصه زراعت و جنگلداری مصروف کار بوده و 43.2% تولید ناخالص داخلی از همین سکتور بدست می آید. چوب، پنبه، قهوه، تنباکو، دانه های روغنی، برنج، بته های طبی، انواع میوه ها، سبزی، گوشت، لبنیات، تخم مرغ و علوفه از محصولات مهم زراعتی و مالداری جمهوری آفریقای مرکزی به شمار میروند.

مالداری: جمهوری آفریقای مرکزی برداشتن علوفه زیاد و چراگاه های وسیع برای پرورش مواشی امکانات خوب دارد. گاو ۳/۳ میلیون، گوسفند ۳۵۰ هزار، خوک ۷۵۰ هزار، بز ۲/۸ میلیون و مرغ ۵ میلیون درین کشور هر سال بطور اوسط ۸۰۰ هزار تن ماهی و سایر خوراکیه باب دریایی صید میشود.

معادن: الماس، یورانیم، طلا، مس، قلعی، سرب، منگنیز و تیل (کم).

صادرات: به ارزش مجموعی ۳۶۹,۰۳ بلیون \$ (۲۰۲۳).

الماس، طلا، چوب، پنبه، قهوه، تنباکو، پشم و حیوانات زنده.

شرکای بزرگ تجاری: امارات متحده عربی 54%، چین 14%، فرانسه 6%، ترکیه 5% و بلجیم 4%

واردات: به ارزش مجموعی 742.10 میلیون \$ (۲۰۲۳).

مواد خوراکی، منسوجات و البسه، تیل و مشتقات آن، ماشین آلات، وسایط نقلیه، پرزه جات، سامان آلات برقی، مواد کیمیاوی، ادویه و مواد طبی، اشیای استهلاکی، اسلحه و مهمات.

شرکای بزرگ تجاری: چین 16%، کامرون 14%، فرانسه 8%، بلجیم 6% و ساحل عاج 5%

قروض خارجی: 724.17 بلیون \$ (۳۱ دسمبر ۲۰۲۳).

واحد پولی: فرانک Franc

یک دالر امریکایی = ۵۵۸/۴۰ راند (۳۰ جون ۲۰۲۵).

سال مالی: عیسوی (گریگوری).

سیستم وزنی: متریک و سنگ های محلی.

ترانسپورت: آفریقای جنوبی خط آهن ندارد. سرک 24000km (700km پخته و 23300km خامه) و 2800km راه آبی داخلی دارد.

میدانهای هوایی: مجموعاً ۳۹ (۲۰۲۱)	پخته ۱	خامه ۳۷
رنوی طولیتر از 3047m	-	-
رنوی از 2438m تا 3047m	۱	۱
رنوی از 1524m تا 2437m	-	۱۱
رنوی از 914m تا 1523m	-	۱۹
رنوی کوتاه تر از 914m	-	۶

میدان هلیکوپتر: ۴ (۲۰۲۱).

خدمات هوایی ملکی توسط یک شرکت دولتی درین کشور، در سال ۱۹۶۴ آغاز شد. این شرکت که بنام **Karinou Airlines** نامیده میشود، یگانه شرکت ملی خدمات هوایی ملکی مسافر، کارگو و چارتر در جمهوری افریقای مرکزی پنداشته میشود که پروازهای بداخل، منطقه و اروپا از ۴ میدان هوایی کلان کشور انجام میدهد. این شرکت در سال ۲۰۲۰ با دو بال طیاره جمعاً ۴۶۴۰۰ مسافر و مقدار کمی مال التجاره را انتقال داده است. ۲۲۰۰۰ موتر تیزرفتار، بس، لاری، تانکر و سایر وسایط نقلیه ساختمانی و معدنکاری که در واقع به هر ۱۰۰۰ نفر ۴ عراده میرسد.

بنادر: لوآندا **Luanda**، لوبیتو **Lobito**، دولا **Douala**، مالابو **Malabo** و باتا **Bata** که همه در خشکه موقعیت دارند.

مخابرات: کد تلفون (۰۰۲۳۶). تعداد تلفونهای دیجیتال ۲۰۰۰ و همراه ۱/۸۳ میلیون (۲۰۲۱). جمهوری افریقای مرکزی بعزت جنگهای و ناآرامی ها چندین ساله از نظر مخابرات و تکنالوژی معلوماتی یک کشور عقب مانده در افریقا و دنیا است، که هنوز هم از مایکرویف و رادیو تلفون ضعیف کار میگیرد. در حال حاضر دو شرکت خدمات تلفون همراه و عرضه انترنت در این کشور کار میکنند و تلاش جریان دارد تا هر چه زود سرتاسر این کشور را تحت پوشش قرار دهند. تا اواخر سال ۲۰۲۰ بیشترین خدمات تلفون همراه و انترنت فقط به شهرهای بزرگ و خاصاً شهر بانگی پایتخت تعلق داشت. این کشور برای ماهواره انتلسات بحر اتلس، یک سنتیشن زمینی دارد. رسانه ها: شرکت دولتی رادیو تلویزیون افریقای مرکزی، برنامه های رادیویی و تلویزیونی دارد. برنامه های این رادیو توسط چند رادیوی محلی نیز پخش میشود. این کشور شش رادیو خصوصی دارد. ۶ رادیوی محلی نیز فعال هستند که به اصناف تعلق دارند. در سال ۲۰۱۱ کار صدور لایسنس هایی از سوی دولت معطل گردید که قرار بود، دو **TV** خصوصی آن را بدست بیاورند.

شرح وسایل انتشاراتی موجی در افریقای مرکزی (۲۰۲۱)			
مراکز نشرات رادیویی	= FM AM = 1, 106	کل تعداد رادیو	۱ میلیون
مراکز نشرات تلویزیونی	۱	کل تعداد TV	۷۰۰ هزار

کد انترنت: cf.

مشترکین انترنت: ۴۸۲۹۷۶ نفر. 10% مردم (۲۰۲۰).

انکشاف اجتماعی: افریقای مرکزی بحساب، تولید ناخالص داخلی و عاید سرانه سالانه، از جمله کشورهای عقب مانده افریقا و جهان به حساب می آید. به اساس معلومات **CIA World Factbook – 2020** هر باشنده افریقای مرکزی سالانه بطور متوسط \$ 1100 عاید دارد که حدود ۲ - ۳ بار بیشتر از عاید فعلی مردم افغانستان است. 37.4% مردم افریقای مرکزی بالای ۱۵ سال (مردان 49.5% و زنان 25.8%) دارای تعلیمات متوسط، مسلکی و یا عالی هستند. تعلیم و تربیه برای اطفال ۶-۱۴ سال الزامی و بعضاً رایگان است، جوانان بطور متوسط ۷ سال درس میخوانند، 58% اطفال واجد شرایط به مکاتب میروند، دولت 2.2% تولید ناخالص ملی را به انکشاف معارف و تحصیلات عالی اختصاص داده و با سکتور خصوصی یکجا میکوشد تا زمینه تعلیم و تربیه خوب و عالی را برای اطفال و جوانان کشور فراهم سازند.

تعلیم و تربیه در افریقای مرکزی که قبلاً از روی مدل های فرانسوی کاپی شده بود و ۳۰ سال قبل تغییراتی در آن بعمل آمد از کودکستان آغاز و به پوهنتون به پایان میرسد. رفتن به کودکستان الزامی و رایگان نیست.

د پانو شمیره: له 3 تر 7

افغان جرمن آنالین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولی

مکاتب ابتداییه ۵ سال (۷-۱۱ ساله) است که متعلمین در آن زبان محلی، جغرافیه، معلومات عمومی و حساب می آموزند و در مکاتب دولتی رایگان میباشد. جنگهای طولانی گذشته، فقر و اثرات تباہ کن ایدز باعث شد که کمتر از نیم اطفال و جوانان جمهوری افریقای مرکزی هنوز هم بیسواد باشند. در ختم دوره ابتداییه شاگردان فارغ التحصیل در دو گروپ شهادتنامه میگیرند: مکاتب عمومی و مکاتب فنی و مسلکی. مکاتب متوسطه ۴ سال (۱۲-۱۵ سال) اند که رایگان است و متعلمین زبان خارجی، کیمیا، فزیک، هندسه و مذهب می آموزند و منظم سپورت میکنند. بعد از این دوره لیسه می آید که ۳ سال است که دو نوع اند: لیسه های عادی و لیسه های تخنیکی و مسلکی. فارغین هر دو نوع لیسه ها چانس رفتن به موسسات تحصیلات عالی را دارند. مکاتب فنی و مسلکی که دیپلوم معادل لیسه ها ارائه میکنند و ۳ - ۵ سال را دربر میگیرد، نیز دو نوع اند. اول مکاتبی که شاگردان را به کار آماده میسازند و دومی که تخنیکی تر اند و ۵ سال خوانده میشود.

جمهوری افریقای مرکزی یک موسسه تحصیلات عالی دارد که موقعیت آن در پایتخت است و از سال ۱۹۶۹ شروع بکار نموده است که دارای فاکولته های ذیل میباشد: طب و فارمسی، تربیه معلم، زراعت، مدیریت تجارت، اقتصاد و مدیریت، علوم سیاسی، هنرهای زیبا و حقوق که محصلین را تا دیپلوم دکتورا فارغ میسازند.

شرح مراکز تعلیمی افریقای مرکزی (۲۰۲۰)			
نوع مرکز تعلیمی	تعداد مرکز	مجموع آموزنده	مجموع آموزگار
مکاتب ابتدایی	۷۵	۴۵۰۰۰	۱۸۰۰
مکاتب متوسطه	۷۰	۴۰۰۰۰	۱۷۵۰
مکاتب فنی و مسلکی	۱۰	۷۳۰۰	۶۰۰
تحصیلات عالی	۱	۶۵۰۰	۶۰۰

افریقای مرکزی ۳ روزنامه سراسری و ۴۲ هفته نامه و ماهنامه دارد که ۶% آن به زبان فرانسوی و متباقی به زبان های سانگو، عربی، هونسا و سواہلی به نشر میرسند. هر سال بطور متوسط ۴۰۰ عنوان کتاب جدید علمی، هنری، ادبی، تخنیکی و معلوماتی نشر می شود و هر نفر سالانه بطور اوسط 0.1Kg کاغذ را برای نوشتن، خواندن و نشرات به مصرف میسازد که رقم کوچک است.

محیط زیست در افریقای مرکزی پاک است و ظاهراً مشکلاتی دیده نمی شوند. موجودیت جنگلات انبوه در چراگاه های وسیع باعث این موفقیت بحساب میرود.

عرضه خدمات صحی درین کشور کافی نیست و هنوز هم بمقایسه با ستندرد های جهانی و حتی بعضی کشور های افریقای مانند جمهوری افریقای جنوبی، خیلی عقب مانده بحساب میرود. بیمه های وجود ندارد و در اوقات بیماری، معلولیت، بیکاری، تقاعد و مرگ با نیازمندان کمک کند.

دولت افریقای مرکزی 9.1% تولید ناخالص داخلی خود را به صحت مردم (کلینیکها، شفاخانه ها، واکسین، دندان، زیبایی، ادویه، تحقیقات و امور انکشافی) اختصاص داده (۲۰۱۹)، افزایش سالانه نفوس 1.78% است (۲۰۲۲) که در دنیا درجه پنجاه و دوم را به خود اختصاص میدهد، در ۱۰۰۰ طفل نو تولد ۸۲/۹۷ نفر میمیرند که در دنیا سوم میشود، عمر وسطی مردم بیشتر به ۵۵/۵۲ نزدیک شده، یک زن در کل عمر بطور وسطی ۴/۰۴ طفل بدنیا می آورد که در دنیا جایگاه بیست و هفتم را دارد، 20.5% کودکان زیر پنج سالگی وزن کافی ندارند، 83.9% مردم به آب صحی آشامیدنی دسترسی دارند، 53.8% تشنابها صحی و عصری اند، حدود ۸۸۰۰۰ نفر یا 2.9% نفوس با HIV/AIDS زندگی میکنند. هر سال بطور متوسط ۳۲۰۰ نفر بعلت این مرضی میمیرند و در ۱۰۰۰۰۰ نفر ۲۴۳ نفر به توبرکلوز مبتلا استند.

سهم زنان افریقای مرکزی در زنده گی اجتماعی و عنعنوی به دوره های باستان برمیگردد و پیشینه طولانی دارد. زنان برای بدست آوردن نفقه، در مزارع، کشتزارها و فارم ها با مردان یکجا کار میکنند، برای آوردن چوب به جنگل ها میروند، به مالدار و پرورش مواشی مصروف اند و آرام - آرام وارد زنده گی اجتماعی و سیاسی نیز میشوند.

در افریقای مرکزی برای هر ۷/۸ نفر یک TV، به ۵/۴۵ نفر یک رادیو، به ۲۵ متعلم یک معلم، به ۱۱ محصل یک استاد، به ۱۰۰ نفر کمتر از یک تلفون دیجتل، به هر ۳ نفر یک تلفون همراه، به ۳۸۱۸۱ نفر یک داکتر عمومی و به ۵۴۵۵ یک بستر شفاخانه میرسد، 3% مردم برق (شهری 7% و دهاتی 0.4%) (۲۰۱۹) و 10% آنها به انترنت دسترسی دارند.

قوای مسلح: قوای مسلح افریقای مرکزی شامل قطعات پیاده، گارد ریاست جمهوری، قوای هوایی و امنیت ملی. سن خدمت عسکری: 18 ساله، مدت خدمت 2 سال،

سهم مصارف عسکری در تولید ناخالص داخلی: 2.5% (۲۰۲۴).

منازعات منطقوی: افریقای مرکزی با سودان جنوبی بر سر تقسیم آب و استفاده از علفچر های مناطق سرحدی باهم مشکل دارند.

این دو کشور در عین حال تلاش میکنند تا نشانه های قدیمی سرحدات شان را یک بار دگر تجدید نمایند، اما تشنج سودان با سودان جنوبی اجازه نمیدهد که این مسایل حل و فصل شوند. جنگ های اپریل ۲۰۱۲ نیز مانع این سازش و تفاهم شد.

مهاجرین: در حدود ۶۴۸۰۰۰ نفر باشند افریقای مرکزی، به اثر کودتای نظامی سال ۲۰۰۳ و جنگ های میان قوای دولتی و مخالفین مسلح از سال ۲۰۱۵ به بعد از خانه های شان فرار کرده که تا هنوز دوباره به مناطق اصلی شان عودت نکرده اند. علاوه بر آن ۶۳۰۰ مهاجر کانگویی (ج،د کانگو) نیز درین کشور بسر میبرند. اگر منازعات سرحدی میان سودان و سودان جنوبی حل نگردد، در آن صورت تعداد زیادی مردم به افریقای مرکزی مهاجرت خواهند کرد.

قاجاق انسانها: افریقای مرکزی به حیث کشور منبع و ترانزیت، قاجاق زنان و کودکان بحساب می آید. ازین زنان و کودکان برای تجارت جنسی و کارهای سخت و شاقه کار گرفته میشود. زنان افریقای مرکزی و بطور خاص دختران جوان، برای تجارت جنسی به کامرون، نایجیریا، چاد، کانگو کینشاسا، کانگو برازاویل و سودان منتقل میگردند. افراد مسلح مخالف دولت افریقای مرکزی که معمولاً در جنگلات پنهان زنده گی میکنند، نیز یک تعداد جوانان افریقای مرکزی، کانگو، یوگندا و سودان را در استخدام خود دارند که شاید برای غرایز جنسی خود از آنها کار بگیرند. تاریخ: قبل از آنکه پرتگالی ها و بعد از آن فرانسوی ها در قرن ۱۹ به (اوبانگی شاری Ubangi – Shari) یا کشور امروزی افریقای مرکزی برسند، مهاجران قبایل بانگو آهسته – آهسته و در مدت زمان چند صد سال، به این سرزمین رسیده و در آنجا مسکن گزین میشدند.

در آن زمان کشور اوبانگی شاری که در منطقه جنوبی افریقای استوایی فرانسه موقعیت داشت، بنام افریقای استوایی جنوبی فرانسه یاد میشد. فرانسوی ها که در آن زمان به فتوحات زیادی در افریقای استوایی نایل شده بودند، این کشور را بحیث قسمتی از خاک خود حساب کرده و از نیروی مردم و ثروت طبیعی آن بهره برداری میکردند.

در دهه ۵ قرن ۲۰ زمانیکه جنبش های آزادی خواهی در افریقا تقویت یافت، فرانسه با دادن امتیازاتی به آنها از قبیل حقوق مدنی و غیره یققدم مثبت به پیش گذاشت. در سال ۱۹۴۹ نخستین حرکت های مردم در اوبانگی کمک کرد تا جنبش انقلابی سیاه پوستان در سرزمین در افریقای مرکزی نضج یابد که مردم را بسوی آزادی و پیشرفت دعوت میکرد. روز ۲۸ سپتمبر ۱۹۵۸ یک همه پرسی برگزار و فرانسه به رهبران محلی خودمختاری بیشتر داد. اندکی بعد یوگاندا رهبر جنبش انقلابی سیاه پوستان اوبانگی شاری (افریقای مرکزی) در یک سانحه هوایی کشته و جای او را دیوید داکو گرفت که از رفقای نزدیک یوگاندا بود، گرفت. چون فرانسه قبلاً وعده داده بود که به کشورهای مستعمره آزادی خواهند داد و ملل متحد نیز آن وعده را تضمین کرده بود، از همینرو کشور اوبانگی شاری بنام جمهوری افریقای مرکزی آزاد (۱۳ اگست ۱۹۶۰) و دیوید داکو به حیث نخستین رییس جمهور آن انتخاب گردید و بعد این کشور بحیث عضو سازمان ملل متحد نیز پذیرفته شد.

گفته میشود که افکار انقلابیون کشور چین در آن زمان، بالای اذهان رهبران افریقای مرکزی تاثیر زیاد داشت اکثر پیروان مانو سیدونگ بودند.

دیوید داکو در سال ۱۹۶۵ یک بار دگر بحیث رییس جمهور انتخاب شد. در سال ۱۹۶۶ دگرمن جن بادل بوکاسا Jean Badel Bokassa از راه کودتا زمام امور به دست گرفت که پسر کاکای دیوید داکو بود. بدین ترتیب ده سال بعد او خود را بحیث امپراطور یا شاهنشاه افریقای مرکزی معرفی کرد و مردم بیشتر از پیش تحت فشار ظلم و ستم او قرار گرفتند (دسمبر ۱۹۷۶).

دو سال بعد کودتای خونین دگری بوقوع پیوست و رییس جمهور سابق دیوید داکو یک بار دگر به قدرت رسید. عساکر فرانسوی نیز درین کودتا از دیوید پشینیانی میکردند (۲۰ سپتمبر ۱۹۷۹).

در سال ۱۹۸۱ حالت اضطراری از سوی دیوید داکو اعلان شد و عملیات گرفتاری مخالفان آغاز گردید. مخالفان که از هر طرف با خطر جدی روبرو شده بودند، تحت رهبری اندری کولینگبا Ander Kolingba بر ضد دیوید اقدام کردند که در نتیجه آن دیوید داکو از قدرت کنار رفت و رهبران کودتا زمام امور را در دست گرفتند.

در سال ۱۹۸۳ جلسه رهبران افریقا و فرانسه در اوبانگی دایر گردید. فرانسوا میتران رییس جمهور فرانسه نیز درین نشست حضور داشت. در انتخابات ماه نومبر سال ۱۹۸۶ افریقای مرکزی، جنرال کولینگبا آرای مردم را بدست آورد و بحیث رییس جمهور این کشور حلف وفاداری یاد کرد.

در سال ۱۹۸۶ بوکاسا رییس جمهور سابق که به فرانسه تبعید شده بود، دوباره به کشور برگشت که زود بازداشت شد و پشت میله های زندان قرار گرفت.

سه ماه بعد از آن تمام زندانیان سیاسی بشمول بوکاسا از سوی جنرال کولینگبا مورد عفو قرار گرفتند. در اکتوبر ۱۹۹۲ یک بار دیگر انتخابات ریاست جمهوری برگزار گردید، اما رییس جمهور کولینگبا نتایج انتخابات را نپذیرفت. وی در حالیکه آرای مردم را بدست نیاورده بود، پیروزی رقیب خود را نیز تحمل کرده نمی توانست.

در انتخابات ۱۹ سپتمبر سال ۱۹۹۳ که برای ریاست جمهوری و پارلمان برگزار گردیده بود، نخست وزیر سابق فلیکس پاتاسه بحیث رییس جمهور سوگند یاد کرد.

در سال ۱۹۹۵ قانون اساسی جدید جمهوری افریقای مرکزی نافذ شد. واحد های نظامی ناراضی در سال ۱۹۹۶ از سوی عساکر فرانسوی سرکوب و یک شورای اتحاد ملی که اعضای آن بیست و یک نفر بود، همکاری خود را برای اداره کشور با دولت آغاز کرد.

عساکر فرانسوی این بار برای مدت دو سال در افریقای مرکزی جابجا شده بودند که در امور داخلی این کشور مداخله میکردند.

در سال ۱۹۹۹ باز هم فلیکس پاتاسه برای دومین بار رییس جمهور شد. در ماه جنوری سال ۲۰۰۰ یک لوای قوای مسلح افریقای مرکزی، که قبلاً نیز در دو کودتا سهم داشت، به دلیل عملی نشدن و عده های دولت قیام نموده، نظم و آرامش پایتخت را برای چند هفته برهم زد و مشکلاتی امنیتی را به میان آورد. عساکر یابی و باغی که گفته میشود تحت رهبری کولینگبا رییس جمهور سابق قیام کرده بودند، به کمک ملیشه های انگولا و رواندا بالای کاخ ریاست جمهوری حمله نمودند. فلیکس پاتاسه نیز در زودترین فرصت ممکن، حمایت نظامی چاد و لیبیا را بدست آورد و بغاوت مسلحانه را به پایان رسانید. درین میان ۳۰۰ نفر کشته و یکعده نظامیان کودتاجی اعدام شدند. بعد از آن کولینگبا نیز دستگیر و حزب تحت رهبری او یعنی سازمان دموکراتیک افریقای مرکزی به بهانه دست داشتن درین بغاوت بسته شد.

رییس جمهور پاتاسه در جریان کودتای روز ۱۵ مارچ ۲۰۰۳ از قدرت برکنار و رییس ارکان قوای مسلح جنرال فرانسس بوزیزی **Francois Bozize** زمام امور به دست گرفت. بوزیزی در انتخابات ماه می سال ۲۰۰۵ این کشور آرای مردم را بدست آورده و رییس جمهور شد.

بعد ازین آن فعالیت های مخالفان در مناطق جنگلی شمال افزایش یافت. گفته میشود که رییس جمهور سابق پاتاسه و یکتعداد ماموری عالی رتبه باز نشسته و متقاعد با مخالفان کمک میکردند.

احزاب سیاسی و شخصیت های مقتدر افریقای مرکزی در ماه مارچ ۲۰۰۸ تصمیم گرفتند تا برای ایجاد حکومت وحدت ملی اعتصاب خاموش بر پا نمایند.

در انتخابات ماه جنوری سال ۲۰۱۱ افریقای مرکزی باز هم جنرال بوزیزی آرای مردم را بدست آورده و بار دیگر بر کرسی ریاست جمهوری تکیه زد.

روز ۲۵ ماه مارچ ۲۰۱۳ کاخ ریاست جمهوری در اوبانگی شاری مورد حمله گروه سلکا **Seleka** قرار گرفت. سلکا یک گروه مخالف دولت مرکزی و وابسته به مسلمانان بود. چند واحد نظامی درین حمله از سلکا حمایت نموده بود. در نتیجه این حمله مسلحانه رییس جمهور بوزیزی از کار برکنار و رهبر مخالفان میشل جوتو دیا بحیث رهبر کوتاه مدت کشور اعلان شد.

این تحول مشکلاتی را بمیان آورد و جنگ های خونین و پراکنده میان افراد مسلح گروه سلکا و هواداران فرانسوی بوزیزی رییس جمهور سابق آغاز گردید. باز دو هزار نظامی فرانسوی برای جلوگیری از ناامنی ها و بی نظمی های بیشتر وارد اوبانگی شدند. این نظامیان در میدان هوایی پایتخت جابجا شده و میخواستند که از سرایت جنگ به سایر نقاط کشور جلوگیری نمایند. تصرف قدرت از طرف سلکا **Seleka** و طرفداری مسلمانان از آنها، به تشکیل یک قوت مسیحی مسلح بنام انتی بالاکا **Anti – Balaka** انجامید که باعث تنش های بیشتر قومی – مذهبی شد. در آنوقت جامعه بین المللی هر دو گروه عمدتاً مسلمان و مسیحی را به نقض حقوق بشری و خلاف ورزی از قوانین جنگ متهم میکردند.

در انتخابات ۲۰۱۸ افریقای مرکزی، که توسط حکومت انتقالی تدویر شد. کاندیدای مستقل فاستین ارچانگ توادیرا **Faustin – Archange Touadera** پیروز شد. توادیرا در ۲۰۲۰ نیز برنده اعلام و باز بحیث رییس جمهوری حلف وفاداری یاد نمود. اگرچه قبلاً قرارداد صلح میان دولت جمهوری افریقای مرکزی و گروه های مخالف مسلح به امضا رسیده بود، مخالفین مناطق خود را کمافی السابق در حفظ خود نگهداشته و به قوت های نظامی دولت مرکزی اجازه ندادند که داخل مناطق مذکور شوند. مخالفین همچنان نتایج انتخابات ۲۰۲۰ را بخاطر ادعا های تخطی و تقلب نه پذیرفتند. گفته میشود که یکعده اتباع روسیه مربوط **Wagner Group** درین کشمکش ها از موقف رییس جمهوری توادیرا حمایت عملی نموده اند. در حال حاضر نیروهای بنیادگرای مسیحی که بنام انتی بالاکا یاد میشوند آنقدر نیرومند شده اند که باوصف موجودیت عساکر فرانسه و مساعی بین المللی باز هم مسلمانان از ظلم و ستم آنها رنج میبرند.

کسب اقتدار دولتی در پایتخت توسط سلکا، زمینه را برای ایجاد گروه عمدتاً مسیحی انتی بالاکا **Anti Balaka** مساعد نمود، که بعداً به خشونت با مسلمانان کشور متهم شد. دوام فعالیت های سلکا و انتی بالاکا، منتج به

نقض حقوق بشری و خشونت های بیسابقه در بین جوامع مسلمان و مسیحی افریقای مرکزی شد. سهم تضاد های نژادی درین کش و گیر بمقایسه اختلافات مذهبی پرنگتر بود. سرمنشی ملل متحد میگوید که قتل عام قومی مسلمانان در افریقای مرکزی قابل قبول نیست و باید جهانیان این اعمال را محکوم کنند.

به اساس راپورهای UNHCR اداره مهاجرین ملل متحد، دهها هزار مسلمانان افریقای مرکزی بعلت ادامه جنگ ها بسوی چاد، کانگو و کامرون فرار کرده اند. فرانسه کوشش میکند که به هدف آوردن نظم و حاکمیت قانون در افریقای مرکزی، سربازان تازه نفس سایر کشورهای همسایه را نیز، تحت حمایت ملل متحد در اوبانگی و سایر نقاط مهم این کشور جابجا کند.

در سالهای اخیر ۶۰۰ نظامی کشورهای همسایه بطور خاص عساکر چاد، در افریقای مرکزی جابجا شده و کوشش میکنند که تحت حمایت فرانسوی ها امنیت این کشور را تامین کنند. این سربازان بحیث عساکر حافظ صلح افریقا، در افریقای مرکزی ایفای وظیفه میکنند و در صدد آوردن نظم و امنیت هستند.

احصاییه ها نشان میدهد که به اثر ادامه جنگ های مذهبی در افریقای مرکزی در حدود یک میلیون نفر که تعداد زیاد آنها مسلمانان هستند، از خانه ها و مناطق شان فرار کرده اند. مسلمانان در سرتاسر افریقای مرکزی و بطور خاص در مناطق مرکزی، جنوبی و شمال شرقی این کشور زنده گی میکنند.

بتاریخ ۳۰ جولای ۲۰۲۳ قانون اساسی جدید افریقای مرکزی، در یک همه پرسی تصویب شد. به اساس این قانون محدودیت کاندیدا شدن، در انتخابات ریاست جمهوری این کشور وجود ندارد و آقای توپرا میتواند در آینده نیز کاندیدای احراز پست ریاست جمهوری شود.

روابط افغانستان با افریقای مرکزی: از مطالعه کتاب (افغانستان و جهان – کشورهای آسیایی و افریقای) منتشره سال ۲۰۰۴ ریاست مطالعات منطقوی، وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی افغانستان بر می آید، که افغانستان و افریقای مرکزی هیچگاهی روابط سیاسی نداشته اند.